

פתרון - כתבי טענות

1. הגשת תביעה נגד משה, פסול דין. טענת שהלוות למשה סכומי כסף שונים והוא לא החזיר לך את כל סכום על חשבון ההלוואה. משה הגיש כתב הגנה ובו לא הכחיש את קבלת ההלוואה, אך גם לא הודה בכך במפורש, ורק הכחיש שנותר חייב.

האם קבלת ההלוואה תחשב כשנויה במחלוקת?

- א. לא. טענה זו תחשב כטענה שמשה מודה בה מאחר שלא הכחיש עובדה זו.
- ב. כן בנסיבות המפורטות בשאלה לא תחשב טענה זו כטענה שמשה מודה בה.
- ג. לא. טענה זו תחשב כטענה שמודים בה, אך יהיה צורך בחיזוק נוסף להוכחה ולא ניתן יהיה להסתפק בשתיקה כהודיה.
- ד. כן טענה שלא הודו בה במפורש, לעולם תחשב כמוכחשת.

התשובה הנכונה היא א.

תקנה 14 לתקנות סדר הדין האזרחי.

בנסיבות השאלה

הנתבע ייחשב מודה בכל העובדות הכלולות בכתב התביעה, **זולת** אם שהכחיש באופן מפורש ומפורט בחלקו השלישי של כתב ההגנה.

כלומר אם הנתבע לא הכחיש בצורה מפורשת ומפורטת טענה עובדתית מסוימת הכלולה בכתב התביעה, יראו אותו כמי שהודה באותה עבירה.
חריג - לעניין שיעור דמי נזק יראו אותו כשנוי במחלוקת זולת אם הנתבע הודה בו במפורש.

הערה: בעבר בתקנות הישנות היה חריג נוסף באשר לכתב הגנה של פסול דין שלא יראו טענה שלא הוכחה במפורש על ידי פסול הדין כטענה במודה בה.
כיום בתקנות החדשות אין הוראה כזו משכך אם משה פסול הדין לא הכחיש במפורש עובדה שבכתב התביעה יראו אותה כטענה שהוא מודה בה.

2. איזה מבין המשפטים הבאים נכון באשר לכתב תביעה שכנגד בבית משפט השלום בסדר דין רגיל?

1. הוא חייב להיות מופנה כנגד התובעים, כולם או חלק מהם.
2. הוא יכול להכיל גם בעלי דין חדשים.
3. הוא חייב להיות באותו נושא או נובע מאותן הנסיבות של התביעה העיקרית.
4. הוא כתב תביעה עצמאי שאינו תלוי בתביעה העיקרית.

א. 2 ו-4 בלבד.

ב. 1, 2 ו-3 בלבד.

ג. 1, 2 ו-4 בלבד.

ד. 1, 3 ו-4 בלבד.

התשובה הנכונה היא ג.

תקנה 21 לתקנות סדר הדין האזרחי.

בנסיבות השאלה

בתביעה שכנגד חייב שתהיה זהות בין בעלי הדין אך אין בעיה לצרף בעלי דין חדשים. דין תביעה שכנגד כדין כתב תביעה לכל דבר ועניין **והיא אינה תלויה** בהמשך קיומה של התביעה העיקרית. כלומר במידה והתביעה המקורית "נופלת" (נמחקה/ נדחתה/ ניתן פסק דין), התביעה שכנגד ממשיכה להתנהל.

המטרה של התביעה שכנגד היא למנוע ריבוי משפטים בין אותם בעלי הדין, לפיכך כאשר הנתבע (התובע שכנגד) סבור שיש לו עילת תביעה נגד התובע בתביעה המקורית, רשאי הוא להגיש תביעה שכנגד **גם אם אין זהות בין העילות בין התביעה המקורית לתביעה שכנגד.**

לאור האמור לעיל, המשפט השלישי אינו נכון.

3. נגר הגיע לביתו של ראובן ביום 1.1.17 ומסר לו הצעה לבניית מטבח. ראובן קיבל את ההצעה בו במקום ואמר לנגר כי הוא נותן לו בזאת במזומן ומראש 100,000 ש"ח. כשהגיע הנגר לנגרייה הוא ספר את השטרות שנמסרו לו וראה כי ראובן מסר לו 50,000 ש"ח בלבד. הוא התקשר לראובן, והלה הגיע לנגרייתו כעבור שבוע ונתן לו סכום נוסף של 30,000 ש"ח. הנגר לא עמד בזמנים, וראובן החליט לבטל את העסקה. ראובן הגיש תביעה נגד הנגר לדמי השבה וטענתו המרכזית בכתב התביעה הייתה כי "ביום 1.1.17 מסרתי לנגר בביתי 100,000 ש"ח תמורת מטבח". הנגר השיב לטענתו זו בכתב ההגנה וכתב "מוכחש".

האם הנגר פעל כדין?

- א. כן. הטענה שנטענה נגדו כלשונה אינה נכונה, ולכן רשאי היה להכחשה. אין מדובר בסדר דין מהיר, ולכן אין הוא נדרש להגיש כתב הגנה בתצהיר ולפרט גרסה עובדתית משלו.
- ב. לא. היה עליו להכחיש כי קיבל את אותו סכום או חלק ממנו או לציין כמה קיבל.
- ג. כן. גם אם הנגר היה צריך לציין כמה קיבל במדויק, עדיין שאר נסיבות הטענה מוכחות מכיוון שהמסירה כולה לא הייתה בביתו של ראובן. על התובע מוטל הנטל לדייק בטענותיו.
- ד. לא. בנסיבות העניין אין לתובע ברירה אלא לפנות בשאלון לנגר ולבקש ממנו להסביר מה מוכחש מכלל הטענה.

התשובה הנכונה היא ב.

תקנה 14 לתקנות סדר הדין האזרחי.

בנסיבות השאלה

הנגר לא פעל כדין כיוון שהכחשה בכתב הגנה צריכה להיות מפורשת ומפורטת.

כלומר אם הנתבע לא הכחיש בצורה מפורשת ומפורטת טענה עובדתית מסוימת הכלולה בכתב התביעה, יראו אותו כמי שהודה באותה עבירה.

4. במהלך עבודתו של ראובן במפעל של שמעון נתפסה ידו של ראובן במכונת חיתוך שבמפעל ונגרמו לה חבלות קשות. ראובן הגיש תביעה נגד שמעון בסדר דין רגיל ותיאר עובדה זו. שמעון הגיש כתב הגנה וכך כתב: "הנתבע יטען כי אין מכונת חיתוך במפעל הנתבע. לחלופין, יש מכונת חיתוך במפעל, אך האשם כולו מוטל על התובע שלא שעה להוראות הפעלת המכונה".

האם טענות הגנה אלו כתובות כמתחייב בתקנות סדר הדין האזרחי?

- א. כן. בסדר דין רגיל אין צורך לטעון גרסה מוחלטת, בשונה מסדר דין מהיר, שבו יש חובה להגיש את כתב ההגנה בתצהיר.
- ב. לא, אלא אם יצהיר שמעון כי העובדות כהווייתן אינן ידועות לו.
- ג. כן, באשר רשאי בעל דין לטעון טענות משפטיות חלופיות.
- ד. כן. כל עוד בעל הדין כותב את המילה "לחלופין".

התשובה הנכונה היא ב.

תקנה 27 לתקנות סדר הדין האזרחי.

בנסיבות השאלה

בעל דין אינו רשאי להעלות בכתבי הטענות טענה שבעובדה סותרת או חלופית, זולת אם אימת בתצהיר כי העובדות כהווייתן אינן ידועות לו.

הערה: אין איסור על הנתבע להעלות טענות משפטיות חלופיות.

רציונל: מערכת עובדתית יש רק אחת.

בענייננו, שמעון טען טענות עובדתיות חלופיות: בפעם אחת טוען כי אין מכונת חיתוך במפעל ולחלופין טוען שיש מכונת חיתוך במפעל.

5. אסף הגיש כתב תביעה בסדר דין רגיל לפיצויים בגין הפרת חוזה לשכירות דירה נגד יובל. יובל הגיש כתב הגנה, ובד בבד הוא מעוניין להגיש גם הודעת צד ג' כלפי דוד, לשיפוי בשל כל סעד שייפסק נגדו בתביעה שהגיש אסף. אסף לא הגיש כתב תשובה לכתב ההגנה שהגיש יובל.
מה הדין?

- א. יראו את אסף כמודה בכל העובדות המהותיות הנקובות בכתב ההגנה שהגיש יובל. יובל יהיה רשאי להגיש את הודעת צד ג' אם יקבל רשות מבית המשפט.
- ב. יראו את העובדות המהותיות הנקובות בכתב ההגנה שהגיש יובל כמוכחות על ידי אסף. יובל יהיה רשאי להגיש את הודעת צד ג' אם יקבל רשות מבית המשפט.
- ג. **יראו את העובדות המהותיות הנקובות בכתב ההגנה שהגיש יובל כמוכחות על ידי אסף. יובל יהיה רשאי להגיש את הודעת צד ג' ללא צורך בנטילת רשות מבית המשפט.**
- ד. יראו את אסף כמודה בכל העובדות המהותיות הנקובות בכתב ההגנה שהגיש יובל. יובל יהיה רשאי להגיש את הודעת צד ג' ללא צורך בנטילת רשות מבית המשפט.

התשובה הנכונה היא ג.

תקנות 18, 22 לתקנות סדר הדין האזרחי.

בנסיבות השאלה

לא הגיש התובע כתב תשובה יראו אותו כמכחיש את כל הטענות שנטענו בכתב ההגנה, ובלבד שהתובע לא הודה בהן במפורש.

אין צורך בקבלת רשות מבית המשפט על מנת לשלוח הודעת צד שלישי. **חריג** - בהתאם לתקנה 80(ב) נתבע במסלול דיון מהיר רשאי ליתן הודעה לצד שלישי, אך ורק אם ניתנה לכך **רשות מטעם בית המשפט**, וכי המועד להגשת כתב ההגנה על ידי הצד השלישי במסלול דיון מהיר כאמור הוא 45 ימים.

6. שכן א' הגיש תביעה בסדר דין רגיל נגד שכן ב' בבית משפט השלום בגין הלוואה ששכן א' הלווה לשכן ב' ושכן ב' מסרב לפרוע. שכן ב' מעוניין להגיש נגד שכן א' ושכן ג' תביעה שכנגד להפסקת השימוש שעושים שכן א' ושכן ג' ברכוש המשותף של הבניין שבו הם שלושתם דיירים.
מה הדין?

- א. אי אפשר להגיש את התביעה של שכן ב' כתביעה שכנגד במסגרת התביעה בגין ההלוואה מכיוון שמדובר בנושאים שונים.
- ב. אי אפשר להגיש את התביעה של שכן ב' כתביעה שכנגד במסגרת התביעה בגין ההלוואה מכיוון שהתביעה שכנגד מערבת נתבע נוסף (שכן ג').
- ג. אי אפשר להגיש את התביעה שכנגד במסגרת התביעה בגין ההלוואה מכיוון שהתביעה שכנגד נוגעת למקרקעין, ולפיכך אינה בסמכותו של בית משפט השלום ואינה באותו נושא או באותן נסיבות של התביעה בגין ההלוואה.
- ד. **אפשר להגיש את התביעה שכנגד במסגרת התביעה בגין ההלוואה.**

התשובה הנכונה היא ד'.

תקנה 21 לתקנות סדר הדין האזרחי.

בנסיבות השאלה

כאשר הנתבע (התובע שכנגד) סבור שיש לו עילת תביעה נגד התובע בתביעה המקורית, רשאי הוא להגיש תביעה שכנגד **גם אם אין זהות בין העילות בין התביעה המקורית לתביעה שכנגד**.

תובע שכנגד רשאי להגיש תביעה שכנגד נגד מי שאינו בעל דין בתביעה המקורית, אך במקרה כזה ימציא לו את כל כתבי הטענות שהוגשו עד אותו שלב.

בענייננו, שכן ב' רשאי להגיש כנגד שכן א' (התובע המקורי) ושכן ג' (בעל דין חדש) תביעה שכנגד בעילה שונה.